

Kursplan för

Handledning i klinisk psykologi, 15 hp

Supervision in clinical psychology, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2023.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

[HT21](#) , [HT23](#) , [HT24](#)

Kurskod	9K8119
Kursens benämning	Handledning i klinisk psykologi
Hp	15 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Psykologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CNS
Datum för fastställande	2021-04-14
Reviderad av	Utbildningsnämnden CNS
Senast reviderad	2023-02-08
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2023

Särskild behörighet

Socialstyrelsens legitimation som psykolog eller läkare med specialistkompetens i psykiatri och därefter minst två års yrkesverksamhet.

eller:

Socialstyrelsens legitimation som sjuksköterska med specialistinriktning i psykiatri samt grundläggande utbildning i psykoterapi. Dessutom krävs minst två års yrkesverksamhet efter grundläggande psykoterapiutbildning med dokumenterade arbetsuppgifter inom psykologiskt och/eller psykoterapeutiskt arbete.

eller:

Socionomexamen alternativt annan motsvarande examen om minst 180 hp (kandidatexamen/yrkesexamen) med inriktning mot psykologi samt socialstyrelsens legitimation som psykoterapeut. Dessutom krävs minst två års yrkesverksamhet efter erhållen legitimation som psykoterapeut med dokumenterade arbetsuppgifter inom psykologiskt och/eller psykoterapeutiskt arbete.

Kursen ger grundläggande kunskaper och färdigheter gällande klinisk handledning inom psykiatrisk verksamhet och/eller verksamhet där psykologisk och psykosocial behandling bedrivs.

Kursen är tänkt att ligga till grund för två påbyggnadskurser som kan läsas antingen en eller båda. Dessa påbyggnadskurser är: 9K8120;Handledning i klinisk psykologi, grupp och organisation 15 hp, samt 9K8114;Handledning i klinisk psykologi och psykoterapi inom högre utbildning, 15 hp.

Mål

Deltagaren ska efter genomgången kurs uppvisa grundläggande färdigheter gällande teori och tillämpning i konsultation och klinisk handledning inom psykologiska- och psykosociala behandlingsformer.

Efter kursen förväntas deltagaren kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för och reflektera över teorier och modeller gällande konsultation och klinisk handledning kopplat till psykologisk och psykosocial behandling
- redovisa och reflektera över konsekvenserna av organisatoriska och juridiska förutsättningar som har relevans vid konsultation och handledning kopplat till psykologisk behandling
- redogöra för och reflektera över vuxenpedagogiska teorier och tillämpningar som har relevans för psykologisk konsultation och klinisk handledning
- problematisera kring och redovisa grundläggande kunskaper om aktuell forskning avseende konsultation och klinisk handledning kopplat till psykologisk- och psykosocial behandling

Färdighet och förmågor

- etablera en välfungerande arbetsrelation med den handledde i samband med handledning och konsultation
- åstadkomma en gynnsam lärandeprocess med fokus på att öka den handleddes kompetens och förmåga till reflektion
- konkretisera ett konsultations- eller handledningsuppdrags mål och innehåll samt skapa en överenskommelse med uppdragsgivaren
- ta i beaktande de organisatoriska och juridiska förutsättningar som gäller inom den aktuella verksamheten
- förmedla, ta emot och reflektera kring konstruktiv återkoppling i samband med klinisk handledning, konsultation och andra inläringssituationer där psykologisk behandling förmedlas
- planera och genomföra utvärdering av klinisk handledning inom fältet psykologisk behandling
- bedöma behovet av handledning respektive konsultation i relation till verkliga och hypotetiskt möjliga uppdrag
- identifiera, sammanfatta och använda aktuell klinisk och vetenskaplig kunskap vid psykologiska behandlingsinsatser samt klinisk handledning

Värdering och förhållningssätt

- stödja ett kreativt kunskapssökande och aktivt förhållningssätt i samband med klinisk handledning och konsultation
- granska och reflektera kring det egna handledningsarbetet utifrån aktuella forskningsrön och evidensbaserad praktik
- beskriva och reflektera över egen kunskap och kunskapsbrister samt formulera behov av egen kompetensutveckling
- uppvisa en förståelse för etiska konsekvenser av konsultation respektive handledning i olika vårdssituationer, samt uppvisa förmåga att ta dessa i beaktande.

Innehåll

Kursen är indelad i fyra moment. Huvudsakligt innehåll beskrivs under respektive moment nedan.

Individuell klinisk handledning och konsultation, 5.0 hp

Betygsskala: GU

I moment 1 utgör egna handlednings- och/eller konsultationsuppdrag underlag för undervisningen. Denna sker i form av handledning på handledning i grupper om två till fyra deltagare. Deltagaren ska genom praktisk tillämpning utveckla färdigheter som fördjupas och förankras i handledning på handledning.

Vuxenpedagogik i klinisk handledning, 7.0 hp

Betygsskala: GU

I moment 2 berörs kunskaper gällande teorier och modeller för klinisk handledning samt dess pedagogiska och empiriska grund. Handledning och konsultation belyses. Färdighetsträning gällande att ge och ta emot återkoppling i handledning samt metoder för utvärdering berörs.

Etik och juridik i klinisk handledning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 3 omfattar lagstiftning och etiska principer i samband med behandlings- konsultation och handledningssituationer. Jämlikhets- och mångfaldsfrågor berörs också i detta moment.

Vetenskap och evidens i klinisk handledning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

I moment 4 ges orientering gällande aktuell forskning om klinisk handledning, konsultation och yrkesutveckling för professioner där behandling av psykisk ohälsa är central. Här ingår teoretiska genomgångar och praktiska övningar i att planera och genomföra utvärdering kopplat till psykologisk behandling.

Arbetsformer

I moment 1 sker lärandet genom praktiskt genomförande av egna uppdrag, i form av verksamhetsförlagd utbildning, där deltagaren skapar överenskommelser och målformulering för sina handlednings- och konsultationsuppdrag. Undervisningen sker i form av handledning på handledning i grupper om två till fyra deltagare. En viktig aspekt av handledning på handledning i grupp är reflektion och återkoppling på övriga gruppmedlemmars uppdrag. Färdigheter i att aktivt beskriva, reflektera och analysera material från auskultation och de handledningsuppdrag som är aktuella uppvisas genom handledningen och via de dokumenterade sessionerna. Här ingår också att tydliggöra ramarna och de organisatoriska förutsättningar som råder där uppdragen genomförs. Handledningsuppdragen och auskultationen förankras hos handledaren innan de inleds. Uppdragen ska påbörjas under utbildningstiden och innefatta kontakt- och kontraktsfas.

I moment 2, 3 och 4 sker undervisningen i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar samt självstudier av kurslitteratur. Här sker hög grad av deltagaraktivitet där teori och praktisk tillämpning varvas. Deltagarna får färdighetsträna genom att öva i olika pedagogiska situationer där fokus är att ge och ta återkoppling samt att skapa ett gott inlärningsklimat i samband med kompetensutveckling inom psykologisk behandling. Deltagarna genomför även seminarier och föreläsningar för övriga deltagare.

Moment 4 innebär förutom ovan också att deltagaren genomför ett utvärderingsuppdrag kopplat till klinisk handledning.

Examination

I moment 1 sker examination inom ramen för handledning på handledning då deltagaren ska lämna in dokumenterade handledningssessioner till handledaren. Examination sker genom kontinuerlig bedömning av deltagarens kompetens via inspelade sessioner, formulerade frågeställningar och handledarbeteenden som tydliggörs i samband med handledning på handledning. Genom att auskultera när handledning eller konsultation utförs samt att genomföra minst två uppdrag och utvärdera dem ska målen på moment ett i kursen examineras. När arbetet med auskultation och handledningsuppdrag avslutas ska dessa sammanfattas skriftligen. Inlämnat material är underlag för handledarens bedömning. För godkänt krävs att deltagaren genomför minst två konsultations- och/eller handledningsuppdrag på individnivå.

Moment 2, 3 och 4 examineras genom skriftliga och muntliga uppgifter samt i form av examinerande seminarier.

I moment 4 sker också examination genom att studenten planerar, genomför och dokumenterar ett utvärderingsarbete.

För betyget godkänt på kursen krävs godkänt på samtliga moment.

Obligatorisk undervisning

Seminarier, verkstäder, handledning på handledning och deltagarledda föreläsningar är obligatoriska.

Inlämning av examinationuppgifter inom tidsgränsen

För att ett examinerande skriftligt arbete ska vara aktuellt för bedömning måste det ha inkommit inom tidsgränsen, vilken anges inför examinationen. Om ett arbete inte inkommer i tid hänvisas deltagaren till omexaminationstillfälle.

Frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag

Vid frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag bedömer examinator om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagaren deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarig/examinators anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Avbryta verksamhetsförlagd utbildning

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en deltagares verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om deltagaren visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att deltagaren underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan deltagaren ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Deltagare som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är berättigad till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Möjlighet till undantag från kursplanens föreskrifter om examination

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för deltagare med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal

examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, mm. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade kunskaper, färdigheter och förhållningsätt får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk: huvudsakligen på svenska, men viss undervisning kan förekomma på engelska.

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda för utbildning vid Karolinska Institutet.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur och övriga läromedel

Bernard, Janine M.; Goodyear, Rodney K.

Fundamentals of clinical supervision

Sixth edition. : NY, NY : Pearson, [2019] - xviii, 426 pages

ISBN:9780134752518 LIBRIS-ID:hrcdd55qfhmvpgbm

[Sök i biblioteket](#)

Lindén, Jitka

Praktikhandledning och professionell utveckling

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 155 s.

ISBN:9789144094595 LIBRIS-ID:14927861

[Sök i biblioteket](#)

Consultation in psychology : a competency-based approach

Falender, Carol A.; Shafranske, Edward P.

Washington, DC : American Psychological Association, [2020] - viii, 344 pages

ISBN:9781433830907 LIBRIS-ID:m07tj6pqkvr5935

[Sök i biblioteket](#)

Hawkins, Peter; McMahon, Aisling

Handledning inom behandlande yrken

Holmberg, Johanna; Lindqvist, Bodil

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 506 sidor

ISBN:9789144153148 LIBRIS-ID:s7skrz6xq82v9kbb

[Sök i biblioteket](#)

Henderson, Penny; Holloway, Jim; Millar, Anthea

Practical supervision : how to become a supervisor for the helping professions

London : Jessica Kingsley Publishers, 2014 - 159 pages

ISBN:9781849054423 LIBRIS-ID:16771122

[Sök i biblioteket](#)

Ytterligare litteratur i form av artiklar och anvisade bokkapitel tillkommer.